

Sekvenser

I. RANKEDSEQUENCE ADT

II. POSISJON & POSSEQUENCE ADT

III. IMPLEMENTASJON

III.1 Array implementasjon

III.2 Liste implementasjon

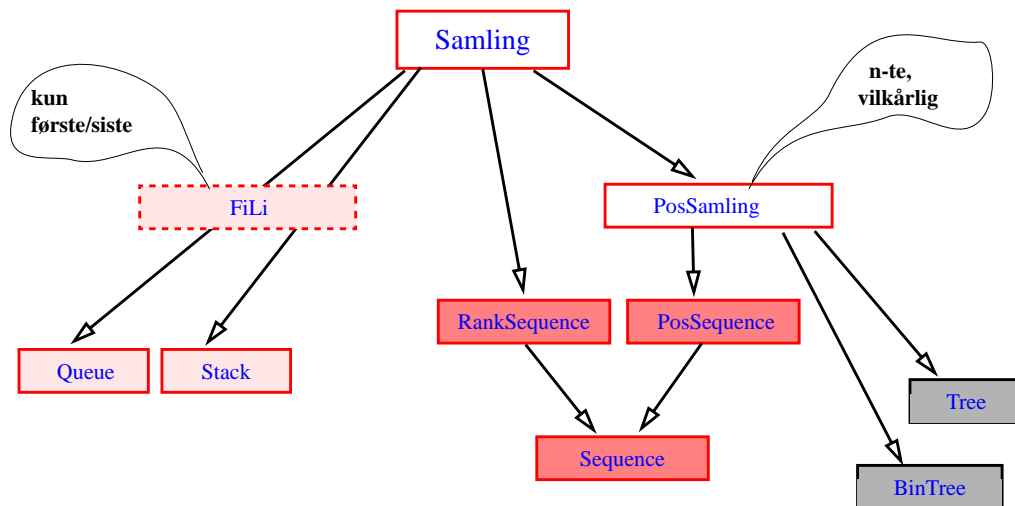
IV. GENERISK SORTERING AV SEKVENSER

V. ITERATOR

Kap. 4 (kursorisk 4.4; + implementasjon av en ADT med en annen ADT)

ADT-hierarki (hittil)

adgang til elementene (innsetting/fjerning/observasjon) avhengig av elementets posisjon i Samlingen

RankSequence ADT

adgang til/fjerning/innsetting av elementer i *vilkårlig* posisjon (ulik Stack og Queue)

Posisjon – 'rank' – angis her med et naturlig tall $0 \leq r < \text{size}()$

```
public interface RankSequence extends Samling {
    /** setter inn et nytt objekt i posisjon r
     * @param r naturlig tall
     * @param o Objektet som skal innettes
     * @exception IllegalPosition hvis  $r < 0$  eller  $r > \text{size}()$ 
     */
    void insertElemAtRank(int r, Object o);

    /** returnerer objektet i posisjon r
     * @param r naturlig tall
     * @return Objektet i posisjon r
     * @exception IllegalPosition hvis  $r < 0$  eller  $r > \text{size}()-1$ 
     */
    Object elemAtRank(int r);

    /** erstatter objektet i posisjon r med et nytt objekt
     * @param r naturlig tall
     * @param u Objektet som skal innettes
     * @return Objektet som ble erstattet i posisjon r
     * @exception IllegalPosition hvis  $r < 0$  eller  $r > \text{size}()-1$ 
     */
    Object replaceElemAtRank(int r, Object u);

    /** fjerner og returnerer objekt i posisjon r
     * @param r naturlig tall
     * @return Objektet som ble fjernet i posisjon r
     * @exception IllegalPosition hvis  $r < 0$  eller  $r > \text{size}()-1$ 
     */
    Object removeElemAtRank(int r);
}
```

Implementasjon av ADT med ADT

- DQueue med RankSequence**

```
front() = elemAtRank(0)
last() = elemAtRank(size()-1)
size() = size()
insertFirst(e) = insertElemAtRank(0,e)
insertLast(e) = insertElemAtRank(size(),e)
removeFirst() = removeElemAtRank(0)
removeLast() = removeElemAtRank(size()-1)
```

```
class DQrs
    implements DQueue {
    private RankSequence s;
    public DQrs(RankSequence r)
    { s = r; }
    ...
}
```
- EditorLine med RankSequence (av Character) + cur**


```
moveLeft() = if (cur > 0) cur--;
moveRight() = if (cur < size()) cur++;
moveEnd() = cur = size();
moveStart() = cur = 0;
insert(c) = insertElemAtRank(cur++, new Character(c));
replace(c) = replaceElemAtRank(cur, new Character(c));
delete() = if (cur < size()) removeElemAtRank(cur);
deleteLeft() = if (cur > 0) removeElemAtRank(--cur);
charAt(i) = if (0 <= i && i < size())
    return ((Character)elemAtRank(i)).charValue();
find(c) = for (int i=cur; i<size(); i++)
    if (charAt(i) == c) cur=i; break;
    return cur;
```

en *vilkårlig* (ekte) implementasjon av **RankSequence**,
gir *umiddelbart* en implementasjon av **DQueue**, **EditorLine**

RankSequence med java.util.Vector

```

public class Vector {
  ...
  int size() { ... }
  int capacity() { ... }
  void ensureCapacity(int minCapacity) { ... }
  void insertElementAt(Object o, int i) { ... }
  void setElementAt(Object o, int i) { ... }
  void removeElementAt(int i) { ... }
  Object lastElement() { ... }
  Object firstElement() { ... }
  Object elementAt(int i) { ... }
  ...
}

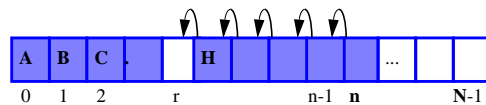
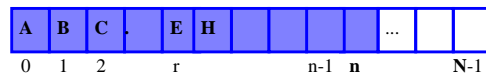
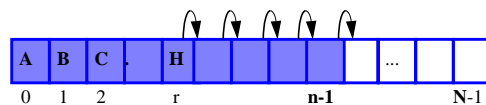
import java.util.Vector;
public class RSvector implements RankSequence {
  private Vector v;
  public RSvector() { v= new Vector(); }
  public void insertElemAtRank(int r, Object o) throws IllegalPosition {
    try{ v.insertElementAt(o, r); }
    catch(ArrayIndexOutOfBoundsException e) { throw new IllegalPosition(); }
  }
  public void ElemAtRank(int r) { // sjekk rank r
    return v.elementAt(r); }
  public Object removeElemAtRank(int r) { // sjekk rank r
    Object o = v.elementAt(r);
    v.removeElementAt(r); return o; }
  public Object replaceElemAtRank(int r) { // sjekk rank r
    Object o = v.elementAt(r);
    v.setElementAt(r); return o; }
  public int size() { return v.size(); }
  public boolean empty() { return size()==0; }
}

```

i-120 : H-98

6. Sekvenser og Posisjoner: 5

RankedSequence med Array


```
private Object[] A; private int n;
```

```
int size() { return n; } O(1)
```

```
boolean isEmpty() { return n==0 } O(1)
```

```
Object ElemAtRank(r,E) { O(1)
  return A[r] }

```

```
Object replaceElemAtRank(r,E) { O(1)
  e = A[r]; A[r] = E
  return e }

```

```
void insertElemAtRank(r,E) { O(n)
  for i = n-1, n-2, ... r
    A[i+1] = A[i]
  A[r] = E
  n = n+1
}

```

```
Object removeElemAtRank(r) { O(n)
  e = A[r]
  for i = r, r+1, ... n-2
    A[i] = A[i+1]
  n = n-1
  return e;
}

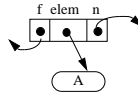
```

meget effektive oppslag
men litt mindre effektiv innsetning / fjerning

i-120 : H-98

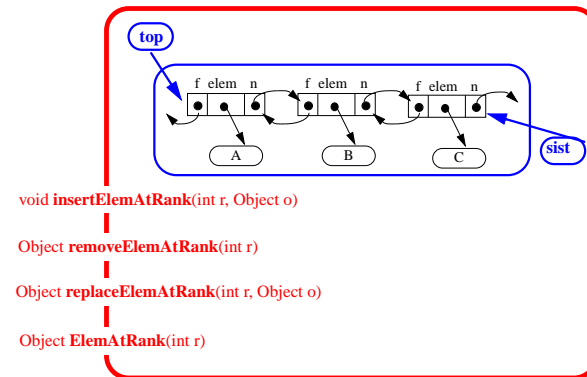
6. Sekvenser og Posisjoner: 6

RankSequence med DL


```
public class DLNode
{
    private DLNode f, n;
    private Object elem;
    public DLNode(Object o, DLNode ff, DLNode nn) {
        elem= o; n= nn; f= ff; }
    public Object element() { return elem; }
    public DLNode getNext() { return n; }
    public DLNode getPrev() { return f; }
    public void setElem(Object o) { elem= o; }
    public void setNext(DLNode d) { n= d; }
    public void setPrev(DLNode d) { f= d; }
}

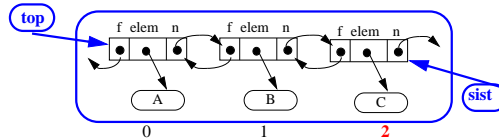
```


i-120 : H-98

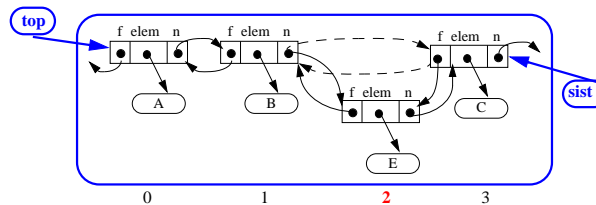
6. Sekvenser og Posisjoner: 7

RankedSequence med DL


```
insertElemAtRank(int r, Object E) {
    DLNode neste= nodeAtRank(r)           // != null
    DLNode forrige= neste.f               // != null
    DLNode ny= new DLNode(E, neste, forrige)
    neste.f = ny
    forrige.n = ny } // ev. oppdater top/sist } O(1)

```



```
removeElemAtRank(int r) {
    DLNode rem= nodeAtRank(r)           // != null
    if (rem.n != null) rem.n.f = rem.f
    if (rem.f != null) rem.f.n = rem.n
    return rem.getElem() } // ev. oppd. top/sist } O(1)

```

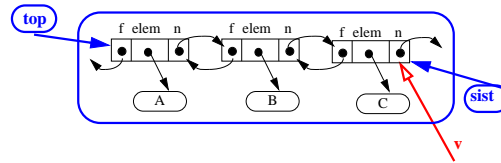
```
private DLNode nodeAtRank(int r) { // 0 <= r <= size()
    DLNode n = top;
    for (int i=0; i<r; i++) n = n.getNext()
    return n } O(n)

```

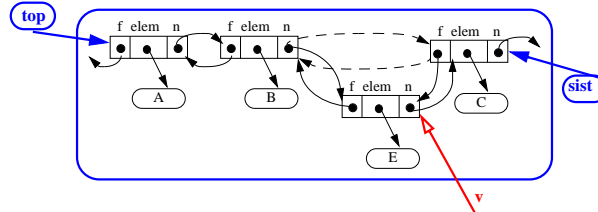
i-120 : H-98

6. Sekvenser og Posisjoner: 8

“DL-Sequence”


```
insertBefore(DLNode v, Object E) { // v != null
    DLNode ny= new DLNode(E, v, v.f)
    v.f.n = ny // v.f != null
    v.f= ny } // ev. oppdater top/sist } O(1)
```



```
remove(DLNode v) { // != null
    if (v.n != null) v.n.f= v.f
    if (v.f != null) v.f.n= v.n
    return v.getElem() } // ev. oppd.top/sist } O(1)
```

DL-Liste

```
/** Sekvens der elementene akkesseres gjennom DLNode */
public interface DL-Sequence extends Samling {

// Position akkess // implem.
    DLNode first(); // første elem: first().getElem() O(1)
    DLNode last(); O(1)
    DLNode before(DLNode v); O(1)
    DLNode after(DLNode v); O(1)

// element håndtering
/** @return posisjon av det nye elementet */ O(1)
    DLNode insertFirst(Object e); O(1)
/** @return posisjon av det nye elementet */ O(1)
    DLNode insertLast(Object e); O(1)
/** @return posisjon av det nye elementet */ O(1)
    DLNode insertBefore(DLNode v, Object e); O(1)
/** @return posisjon av det nye elementet */ O(1)
    DLNode insertAfter(DLNode v, Object e); O(1)
/** @return Objektet som ble erstattet */ O(1)
    Object replace(DLNode v, Object e); O(1)
/** @return Objektet som ble fjernet */ O(1)
    Object remove(DLNode v); O(1)

/** bytt om Objekter lagret i v og w*/ O(1)
    void swap(DLNode v, DLNode w); O(1)

// int size(); boolean empty(); O(1)
}
}
```

Dette er ikke en "riktig" interface fordi den krever en bestemt implementasjon med DL-Liste

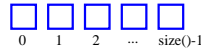
Posisjon

(litt spes men ofte nyttig)

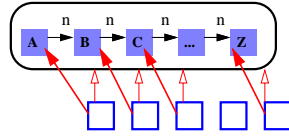
abstraksjon av "et sted"

Position = "et sted" i en struktur som lagrer et Objekt

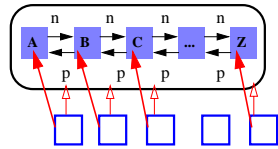
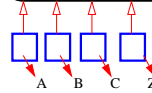
```
public interface Position {
    Object element();
    Samling container();
    void setElem(Object e);
}
```


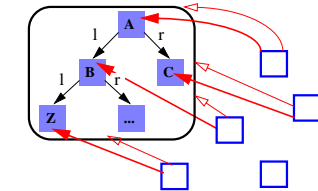
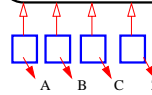
"rå struktur" = aksess-metoder til en samling av Position

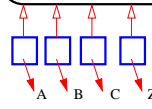
```
Position first()
Position next(Position p)
```



```
Position first(), last()
Position next(Position p)
Position prev(Position p)
```



```
Position first()
Position left(Position p)
Position right(Position p)
```


PosSekvens ADT

```
/** Sekvens der elementene akkesseres gjennom posisjon */
public interface PosSequence extends Samling {
    // Position aksess
    Position first(); // første el.: first().element()
    Position last();
    Position before(Position p);
    Position after(Position p);
    // element håndtering
    /** @return posisjon av det nye elementet */
    Position insertFirst(Object e);
    /** @return posisjon av det nye elementet */
    Position insertLast(Object e);
    /** @return posisjon av det nye elementet */
    Position insertBefore(Position p, Object e);
    /** @return posisjon av det nye elementet */
    Position insertAfter(Position p, Object e);
    /** @return Objektet som ble erstattet */
    Object replace(Position p, Object e);
    /** @return Objektet som ble fjernet */
    Object remove(Position p);
    /** bytt om */
    void swap(Position p, Position q);
}

int size();
boolean isEmpty();

Sequence =
    RankedSequence +
    PosSequence +
    Position atRank(int r) +
    int rankOf(Position p)
```

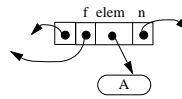
Implementasjon med DL krever: **DLNode implements Position**

Implementasjon med Array krever: **"Indeks" implements Position**

PosSequence med DL

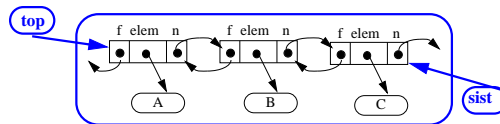
```
public class DLNode implements Position
{
    private DLNode f, n;
    private Object elem;
    private Samling sam;
    public DLNode(Object o, DLNode ff, DLNode nn, Samling s)
    {
        elem= o; n= nn; f= ff; sam= s;
    }
    public Object element() { return elem; }
    public DLNode getNext() { return n; }
    public DLNode getPrev() { return f; }
    public void setElem(Object o) { elem= o; }
    public void setNext(DLNode d) { n= d; }
    public void setPrev(DLNode d) { f= d; }
    public samling() { return sam; }
}

```



```
public class PosSeqDL implements PosSequence {

```



```

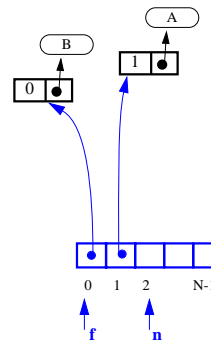
    public Position last() { return sist; }
    public Position before(Position p) { return ((DLNode)p).getPrev(); }
    public Position insertFirst(Object o) {
        top= new DLNode(o, null, top, this); return top; }
    public Position insertBefore(Position p, Object o) {
        DLNode pp = (DLNode)p;
        DLNode ny = new DLNode(o, pp.getPrev(), pp, this);
        return ny; }
    ... }

```

PosSequence med Array

```
public class ArPos implements Position
{
    private int r;
    private Object obj;
    private Samling sam;
    public ArPos(int i, Object o, Samling s)
    {
        r= i; obj= o; sam= s;
    }
    public element() { return obj; }
    public rank() { return r; }
    public setElem(Object o) { obj= o; }
    public container() { return sam; }
    public setRank(int i) { r= i; }
}

```


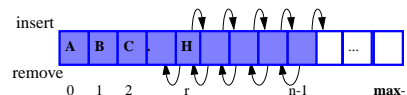
```
public class PosSeqAr implements PosSequence

```

```

{
    private ArPos[] ar;
    private int f, n, max;
    public Position last() { return ar[n-1]; }
    public Position before(Position p) {
        return ar[ ((ArPos)p).rank()-1 ]; }
    public Position insertLast(Object o) {
        ar[n] = new ArPos(n,o,this); n++; }
    public Position insertBefore(Position p, Object o) {
        int r = ((ArPos)p).rank();
        for (int k= n; k>= r; k--)
            { ar[k]= ar[k-1]; ar[k].setRank(k); }
        ar[r]= new ArPos(r,o,this);
        n++;
        return ar[r]; }
    ...
}

```


Sequence implementasjon

operasjon	LL	DL	Array
Samling			
size	1	1	1
isEmpty	1	1	1
PosSequence			
first	1	1	1
last	n / 1	1	1
before	n	1	1
after	1	1	1
insertFirst	1	1	n / 1
insertLast	n / 1	1	1
insertBefore	n	1	n
insertAfter	1	1	n
replace	1	1	1
swap	1	1	1
remove	n	1	n
atRank	n	n	1
rankOf	n	n	1
RankSequence			
elemAtRank	n	n	1
inserElemAtRank	n	n	n
removeElemAtRank	n	n	n
replaceElemAtRank	n	n	1

Sortering

- er en operasjon på strukturer med rekkefølgen på Posisjoner

total ordning: for alle Posisjoner p, q : $p < q$ eller $q < p$ eller $q = p$

samt before/after operasjoner

Sequence (Pos-, Ranked-, array, liste...)

SelectionSort, MergeSort, ...

- Også elementene lagret i strukturen må stå i en

total ordning: for alle Elementer a, b : $a < b$ eller $b < a$ eller $a = b$

Designmønster (pattern) tillater å ordne samme Objekter på forskjellige måter

```
public interface Comp {
    boolean lt(Object a, Object b);
    boolean leq(Object a, Object b);
    boolean gt(Object a, Object b);
    boolean geq(Object a, Object b);
    boolean eq(Object a, Object b);
    ... }

```

```
void SS(int[] A) {
    int m, i;
    for (int k=0; k<A.length;k++) {
        m= A[k]; i= k;
        for (int j=k+1;j<A.length;j++) {
            if (A[j] < m) {
                m=A[j]; i= j; }
            swap(A,i,k);
        }
    }
}

```

```
void SS(Sequence A, Comp C) {
    Object m;
    for (int k=0; k<A.size();k++) {
        m= A.atRank(k).elem(); i= k;
        for (int j=k+1;j<A.size();j++) {
            if (C.lt(A.atRank(j).elem(),m) {
                m=A.atRank(j).elem(); i= j; }
            A.swap(A.atRank(i), A.atRank(k));
        }
    }
}

```


Generisk SeleksjonSort av Sequence

```
* for (k=0,1,2...<n) { // n= S.size()
*   int m = k;
*   for (j= k+1...<n) {
*     if (S[j] < S[m]) m = j;
*     S.swap(m,k)
*   }
*
* void SS1(Sequence S, Comp C) int n = S.size()
*   int k, j, min;
*   for (k=0,1,2...<n) {
*     min = k ; em = S.atRank(min).elem();
*     for (j= k+1...<n)
*       if (C.lt( S.atRank(j).elem(), em ))
*         { min = j; em = S.atRank(min).elem(); }
*     S.swap(S.atRank(min), S.atRank(k)) }
*
```

kan brukes kun når **atRank(r)** er **O(1)** ; er den **O(n)** får vi **SS1 = O(n³)** !!!

```
* void SS2(Sequence S, Comp C)
*   Position k, j, min;
*   k= S.first();
*   while (k != S.last()) {
*     min= k; j= k;
*     while (j != S.last()) {
*       j= S.after(j);
*       if (C.lt( j.elem(), m.elem() ) ) min = j; }
*     S.swap(min, k)
*     k= S.after(k); }
*
```

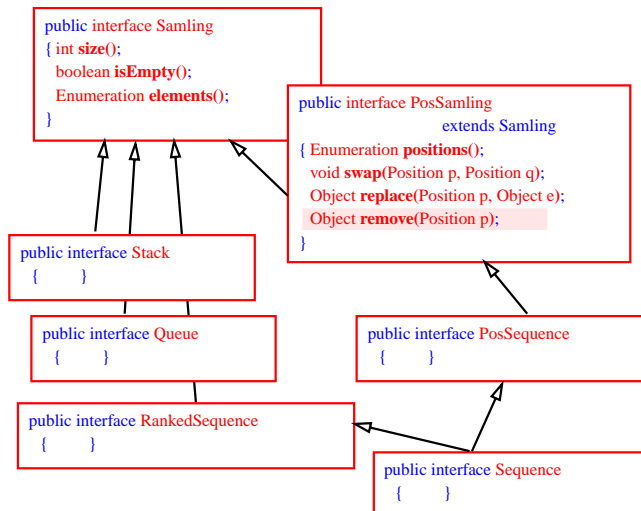
first(), **last()** og **after(p)** kan alltid implementeres med **O(1)**

Iterator

fra en "uordnet" samling til en "sekvens-aktig" samling
med "current element" og "next element"

```
public interface Enumeration {
  boolean hasMoreElements();
  Object nextElement();
}
```

brukes for å traversere alle elementene *én gang* !!!

BubbleSort

```

/* BS - sorterer input Sequence med Comp:
 * @param S - sekevens som skal sorteres
 * @param C - sammenligningsoperator
 * @return - sortert input sekvens
 */

```

```

4↔1      3  4 ↔ 1  0  5  2      i=0
4↔0      3  1  4 ↔ 0  5  2      i=0
5↔2      3  1  0  4  5 ↔ 2      i=0
3↔1 3↔0 4↔2  3  1  0  4  2  5      i=1
1↔0 3↔2  1  0  3  2  4  5      i=2
          0  1  2  3  4  5      i=3

```

```

*
* for (i=0,1,2...<n) { // n= S.size()
*   for (j=0,1,2...<n-i-1) {
*     if ( C.lt( S[j+1], S[j] )) S.swap(j,j+1)
*   }
* }
*/

```

Invariant: etter i 'te passering er
 $(n-i)$ 'te elementet – og alle fom. dette tom. n 'te – riktig plassert

$$\begin{aligned}
 BS(n) &= O(n + (n-1) + (n-2) + \dots + 1) &&= O(n^2) \\
 & &&= \Theta(n^2)
 \end{aligned}$$